

משפטים

שם ביה"ס:
תיכון עירוני "הראשונים"

ישוב:
הרצליה

תחום הדעת:
מדעי החברה

מס' יחידות לימוד:
5 יחידות לימוד

סמל מוסד:
540328

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

תאריך עדכון
תשפ"א

תוכן עניינים

1.	על בית הספר וסביבתו החברתית-תרבותית	3-4
2.	המניעים לבניית תכנית ייחודית במשפטים	4-5
3.	היקף השעות ומספר יחידות הלימוד בתכנית	5
4.	כותבי התכנית ושותפיה	6
5.	קהל היעד של התכנית	6-7
6.	התפיסה הרעיונית של התכנית	7-10
7.	המטרות הכלליות של התכנית	10-12
8.	ראשי הפרקים ודרכי ארגון התוכן	12-27
9.	דרכי הערכה מסכמות	27-31
10.	מטלות ומחווניים	31-52
11.	ביבליוגרפיה	53-57

1. על בית הספר וסביבתו החברתית – תרבותית

ביה"ס תיכון עירוני "הראשונים"¹ (להלן: "תיכון הראשונים" או "בית הספר") הינו ביה"ס עיוני השייך לזרם החינוך הממלכתי בהרצליה. בית הספר הינו תלת-שנתי שבו כ-11 כיתות בשכבה ברמות שונות-מכיתת מחוננים ועד לכיתת "אתגר".

תיכון הראשונים נבחר על ידי משרד החינוך כאחד מבתי הספר המצטיינים לשנה"ל תשע"ח, וזאת נוכח הישגיו הלימודיים והחברתיים של בית הספר. בנוסף, תיכון הראשונים זכה בפרס חינוך ארצי לשנה"ל תשע"ט.

תלמידי בית הספר מגיעים מאזורים שונים בעיר הרצליה, משכונות מבוססות יותר או פחות וממעמדות סוציו-אקונומיות שונים. בית הספר מיועד לכלל תלמידי העיר-אוכלוסייה הטרונגית, כאשר לכיתת משפטים יכולים להתקבל תלמידי הכיתות העיוניות, כיתת המחוננים והכיתות הרב-תחומיות. (התוכנית אינה מיועדת לכיתות המב"ר, ואתגר).

תלמידי הכיתות העיוניות הם תלמידים בעלי יכולות שונות ובחלקם לקויי למידה שמצריכים התייחסות מתאימה ליכולותיהם ולקשייהם. התייחסות זו באה לידי ביטוי בדרכי ההוראה המגוונות והמותאמות לכל תלמיד.

תיכון הראשונים הינו מוסד חינוכי ותיק ובעל שם, הרואה עצמו כגורם משמעותי בחיי תלמידיו ובקהילה בכלל. בית הספר מנוהל בגישה פתוחה וליברלית, והוביל בעבר פיתוח תכניות לימודים ייחודיות במגוון תחומים ובהם מנהל עסקים ולימודי מגדר. תיכון הראשונים מצוי בקשר מתמיד עם הקהילה בתוכה הוא פועל, ורואה לעצמו כחובה חשובה לספק מענים לצרכי הקהילה. בית הספר הציב לעצמו למטרה לחנך את תלמידיו חינוך דמוקרטי, שוויוני ונאור, ולעודד את התלמידים למיצוי מלוא יכולתם האישית.

¹ בהנהלת גב' סיגל דוד

התכנית הייחודית במשפטים מכילה נושאים המשלבים משפט וחברה, בתחומי העניין של הנוער הצעיר הגדל בהרצליה, בשכונותיה השונות וברמות סוציו אקונומי שונות, כפי שיפורט להלן, כאשר למסלול משפטים מנותבים תלמידים בעלי הישגים נאים בעיקר בתחום ההבעה וההבנה.

2. המניעים שהביאו את תיכון הראשונים לבניית תכנית לימודים ייחודית במשפטים וייחודיותה של התכנית

לאור קרבתו של תיכון הראשונים למרכז הבינתחומי הרצליה, ישנה חשיבות מיוחדת בחשיפתם של תלמידים לתחום המשפטים ולקיום שיתוף פעולה בין בית הספר למרכז הבינתחומי. המודעות לחשיבות נושא לימוד המשפטים גברה מאוד וקיימת דרישה גוברת מצד תלמידי בית הספר והוריהם ללימוד תחום הדעת הנ"ל.

מגמת מדעי החברה בתיכון הראשונים היא מגמה מובילה ומבוקשת על ידי תלמידי בית הספר. במגמה נלמדים הצירופים של מנהל עסקים וכלכלה, פסיכולוגיה ומגדר. מתוך רצון לתת מענה לביקוש הגדול למגמה זו, בית הספר מעוניין לפתח תחום דעת נוסף של משפטים.

כתיבת תכנית ייחודית במשפטים ולימודה במסגרת אשכול מדעי החברה בבית הספר נועדה על מנת לאפשר למידה והתעמקות בסוגיות שמוקדן יחסי הגומלין שבין משפט וחברה, מתוך הכרה בחשיבות המימד החברתי של המשפט והמימד המשפטי של החברה בישראל ומחוצה לה.

התכנית הייחודית נועדה לבחינת התהליכים החברתיים המעורבים ביצירת כללים חברתיים ואת המערכת הסימביוטית בין המשפט והחברה. תלמידי התכנית יבחנו את מטרותיו, יכולותיו ומגבלותיו של המשפט כסוכן של שינויים חברתיים. התכנית מתמקדת באופן שבו החוקים מיושמים הלכה למעשה על ידי בתי המשפט וגופי הפיקוח השונים באספקלריות שונות, תוך עמידה על הגישות השונות לחקר המשפט מנקודת מבט ביקורתית. דגש מיוחד יינתן לשאלת הציות לחוק, להיבטים תיאורטיים של נקודות המפגש בין המשפט והחברה במישור הכלכלי, הפילוסופי, התרבותי, ובמישור ההיסטורי.

בנוסף, המגמה נבנתה כך שהיא חורגת מגבולות בית הספר, מתכתבת עם העולם שמחוץ לו ותורמת להפיכת המציאות לטובה יותר. היוזמות החברתיות שבמגמה – ברל"ה, כפי שמורחב בהמשך מסמך זה, היא אחת מאבני הבניין להשגת מטרה זו. היא גורמת לתלמידים לנקוט פעולה מעשית לשיפור הקהילה אליה הם שייכים ולמעשה, הופכת את התלמיד מפאסיבי לאקטיבי ומאפשרת לו ליטול עליו אחריות בעיצוב המקום בו הוא חי.

3. היקף השעות ומספר יחידות הלימוד בתכנית

תכנית הלימוד הייחודית במשפטים תהווה 5 יחידות לימוד במדעי החברה על פי החלוקה שלהלן:

לימודים עיוניים במגמה בהיקף של 3 יח"ל

הפעלת היוזמה החינוכית- "ברל"ה" (בית ספר ראשונים למען הקהילה) בהיקף של 1 יח"ל

עבודת חקר בהיקף של 1 יח"ל (היחידה החמישית)

ובסה"כ 5 יח"ל

למעשה, התלמידים ילמדו את כל התכנים המפורטים להלן בתכנית במשפטים, יפעלו ויפעילו את היוזמה החינוכית "ברל"ה ויגישו את עבודת החקר.

התכנית נבנתה במטרה לספק מחד, בסיס משפטי אחיד למתעניינים בתחום המשפטים (במטרה ליצור "שפה" משותפת, הקניית מושגי יסוד ופיתוח יכולות קריאה וניתוח משפטיים) ולעודד מאידך, פיתוח יכולת אינטגרציה ותפיסת עולם הוליסטית ביחס לתחומי דעת שונים מתחום מדעי החברה.

4. כותבי התכנית ושותפיה

גב' גלי ברגמן - בעלת M.A במנהל-עסקים מאוניברסיטת ת"א, בעלת תואר B.A בכלכלה מורחב מאוניברסיטת ת"א, סגנית מנהלת בתיכון הראשונים, מדריכה ארצית למדעי החברה, מורה לכלכלה. המורה השתתפה במסגרת תיכון הראשונים בפרויקט 22- הערכה חלופית והכינה תכנית בכלכלה שנלמדה והוערכה בדרכי הוראה והערכה חלופיות.

עו"ד מיכל איילון-קרני בעלת תואר שני במשפטים (LL.M) מאוני' תל אביב, B.A במשפטים וממשל מהמרכז הבינתחומי הרצליה ותעודת הוראה מבית ברל. מורה ללימודי מגדר ואזרחות בתיכון הראשונים. התמחתה במשרד ראש הממשלה ושימשה כעורכת דין ויועצת משפטית של אחת מקופות החולים בארץ במשך כ-8 שנים. שימשה כנציגה בכנסת להליכי חקיקה ובעלת ניסיון רב בניהול תיקי בית משפט. ניסיונה העשיר, הן בכל הנוגע לפרקטיקה המשפטית היומיומית הנוגעת להיבטים שונים בעולם המשפט והן כמורה, בא לידי ביטוי באופן הוראת התכנית על ידה, והתלמידים יוצאים נשכרים מכך. צוות ההוראה כולל, מלבד עו"ד איילון קרני, מורים שבנוסף לכישורי ההוראה שלהם, ניחנו בידע רחב היקף בתחומי הדעת השונים שבהם עוסקת התוכנית. את התכנית מלווים משפטנים עתירי ניסיון שנפגשים עם התלמידים ומעניקים להם מאוצר ידיעותיהם ומפירות ניסיונם.

5. קהל היעד של התכנית- התלמיד וצרכיו

התוכנית מיועדת לתלמידי תיכון "הראשונים" בהרצליה בכיתות יוד, י"א ו- י"ב. מדובר בתלמידים בכיתות העיוניות של בית-הספר, הניגשים לבחינות בגרות. אוכלוסיית התלמידים הפוטנציאליים לתוכנית היא אוכלוסייה הטרוגנית- התלמידים באים משכבות סוציו-אקונומיות שונות, עולים וותיקים. תלמיד משפטים בתיכון הראשונים הוא לרוב בעל מוטיבציה להישגיות המתבטאת באחוזי זכאות גבוהים לבגרות. מרבית התלמידים בביה"ס מתגייסים לצבא ופונים לאחר תום שירותם הצבאי ללימודים גבוהים.

העיר הרצליה משופעת בחברות הייטק, תעשייה ומשרדי עורכי דין ורבים מהורי התלמידים מועסקים בחברות אלה. התוכנית במשפטים רלוונטית לתלמיד, היא מסייעת לתלמיד להכיר את העולם המשפטי שבו הוא חי, להבינו, להבחין בשינויים שחלים בו לדעת להסבירם ולהשקיף עליהם בעיניים ביקורתיות. הבנות אלו יוצרות תשתית לתפקודו ולהשתלבותו של התלמיד בחיי החברה, בין היתר, כאזרח שומר חוק.

6. התפיסה הרעיונית של התכנית

תיכון הראשונים מייחס חשיבות רבה למפגש התלמידים עם עולם תוכן מקצועי, רכישת כלים לפיתוח חשיבה והפעלת ביקורת לצד מעורבות פעילה בקהילה. התכנית במשפטים נבנתה כך שערכים אלו משולבים זה בזה, לאורך כל שלוש שנות הלימוד במגמה.

3 יח"ל עיוניות

נקודת המוצא בתכנית היא כי בשלב ראשון, יש לבנות בסיס איתן של תחום הדעת. אמנם, עולם המשפט הוא עולם רחב, מסועף ומגוון ברם, הקניית מושגי הייסוד בתחום כמו גם הכרת והבנת המערכת המשפטית בישראל, את הגלגלים המניעים אותה, התהליך והמטרות, תאפשר לתלמידים להתמצא במציאות המורכבת בה אנו חיים כמו גם יצירת "שפה" משותפת לצורך דיון בהיבטים משפטיים של סוגיות חברתיות שיילמדו בתכנית. התוכנית מפגישה את התלמידים עם נושאים חשובים ומיוחדים שנבחרו על ידי תיכון ראשונים ככאלו המשלבים ומזמינים דיון ושיח בנושאים שבתפר שבין משפט וחברה: אתיקה משפט וחברה, משפט פלילי לרבות עבריינות נוער, לשון הרע והגנת הפרטיות, משפט וטרור, דיני חוזים וצרכנות ודיני עבודה בדגש על עבודת נוער.

שלוש יחידות הלימוד הנ"ל נבנו מתוך מטרה להקנות לתלמידים מיומנויות חשיבה חוצות דיסציפלינות לרבות היכולת לנתח סוגיה כלכלית, חברתית או משפטית, לראות אותה במלוא מורכבותה ולמתוח עליה ביקורת מבוססת ומנומקת. הלימודים מעודדים חשיבה וניתוח ביקורתיים של טקסטים ומוסדות. נדגיש כי בכל אחד מפרקי התכנית מושם דגש על פיתוח חשיבה וניתוח ביקורתיים, הן בהתבסס

על טקסטים כתובים והן בהתייחסות בעל פה למוסדות חברתיים המוכרים לתלמידים ממציאות חייהם. אמצעי חשוב נוסף ליצירת הזדהות וחשיבה ביקורתית הוא השימוש בקטעי סרטים ותכניות טלוויזיה רלבנטיים לאורך תכנית הלימודים, הכוללת 270 שעות.

1 יח"ל יוזמה חינוכית: ברל"ה (בית ספר ראשונים למען הקהילה)

בד בבד עם הקניית הידע העיוני, התלמידים מפעילים יוזמה חינוכית ("ברל"ה"). יוזמה זו הינה מיזם חינוכי ייחודי למגמת משפטים בתיכון "ראשונים". היוזמה משלבת בין לימודי משפטים לבין מעורבות בקהילה מתוך מטרה לאפשר לתלמידים להתנסות באופן מעשי בפתרון סוגיות שונות תוך מתן סיוע לקהילה. הפעילות ביוזמה מתבצעת כך שהתלמידים חוברים לעורכי דין ומעניקים לקהילה סיוע שעיקרו במיזמי זכויות. תלמידי המגמה לוקחים חלק בפרויקט בכיתות יא ו- יב בהיקף של 90 שעות.

במסגרת היוזמה, תלמידי המגמה נחשפים לפרקטיקה ולומדים נושאים חדשים באופן עצמאי תוך ביצוע חקר של הנושא. באמצעות החשיפה לסוגיות שונות המגיעות לטיפול היוזמה, התלמידים נוטלים חלק פעיל ומעורב בקהילתם תוך קידום ערכים בסיסיים של נתינה, התנדבות והתחשבות בזולת.

היוזמה זכתה בפרס הקרן לעידוד יוזמות חינוכיות לשנת הלימודים תשע"ט ופועלת בתמיכת הקרן במיזם משותף עם משרד החינוך.

עבודת חקר- היחידה החמישית

בשנת הלימודים האחרונה, דהיינו בכיתה יב', התלמידים מגישים עבודת חקר בנושא לבחירתם. במסגרת עבודה זו נדרש התלמיד להתמקד בסוגיה מחקרית תוך שימוש במיומנויות לשאילת שאלות, איתור מידע, איסוף מידע ומיזוג, ניתוח נתונים, הצגת טיעונים ועוד. בתהליך כתיבתה של עבודת החקר נפגשים התלמידים עם עולם המחקר תוך תכנון וביצוע של חקר אמפירי. על התלמידים לבטא את ידיעותיהם והבנתם בנושאים שלמדו במסגרת לימודי משפטים ולהעמיק ולחקור בנושאים מחיי היום יום המעוררים בהם סקרנות תוך שימוש במושגים ותיאוריות מתחום המשפטים.

במהלך כתיבת עבודת החקר מפתחים התלמידים מיומנויות מגוונות שונות של אסטרטגיות חשיבה מסדר גבוה שנרכשו במהלך לימודיהם. מיומנויות אלו חיוניות לתלמיד על מנת שיהיה מסוגל להתמודד בצורה מושכלת בידע הרב העומד לרשותו במאה ה-21. במהלך כתיבת עבודת החקר, נדרש התלמיד להשתמש באסטרטגיות של שאילת שאלות, עריכת השוואה, הצגת טיעונים, הסקת מסקנות ועוד. כמו כן, התלמיד נדרש להשתמש במיומנויות של מיפוי ומיזוג טקסטים, שימוש בכלי מחקר וניתוח תוצאות החקר, הערכת מידע ועוד. כל אלה מכוונים לרמות חשיבה מסדר גבוה כגון יישום, סינתזה, אנליזה, והערכה. את המיומנויות והאסטרטגיות שרכש התלמיד במהלך לימודיו הוא מביא לידי ביטוי בעבודה בחקר נושא שחשוב לו ומעניין אותו.²

התכנית הייחודית במשפטים מותאמת ל"אני מאמין" הבית-ספרי :

התכנית מסייעת לתלמיד להבין את העולם המשפטי שבו הוא חי כדי לאפשר לו השתלבות בחיי החברה בעתיד כאזרח, כלומר התכנית מובילה את תלמיד תיכון הראשונים להצלחה בהתמודדות עם עולם המחר כאזרח משכיל במדינה דמוקרטית. התכנית מעודדת גישה ספירלית. במהלך ההוראה - למידה שבים ועוסקים במושגי היסוד להרחבתם ולהעמקת הדיון בהם בהקשרים שונים. הספירליות באה לידי ביטוי בממשקים שונים של יחידות הלימוד במדעי החברה ובמבנה התכנית בכלל. התכנית מעודדת מורכבות וראייה בהיבטים שונים. הדיון בסוגיות המשפטיות כחלק מלימודי מדעי החברה, מאפשר ללומד לפתח יכולת אינטגרציה ותפיסת עולם הוליסטית. כך לדוגמה נושא העבריינות נידון מהיבטים שונים ובזיקה לתחומי דעת שונים במדעי החברה. התכנית נעזרת בדרכי הוראה מגוונות כדי להיות מותאמת לכל תלמיד ולאפשר לכל תלמיד של תיכון הראשונים למצות את יכולתו האישית.

התכנית מעודדת שאלות מוסריות ובחינה אישית של ערכים אוניברסליים כחלק מהחינוך הבית-ספרי. התכנית מעודדת שילוב הורים בעשייה החינוכית כחלק מהיותו של ביה"ס מוסד קהילתי שבו מתקיים דיאלוג מתמיד בין כל השותפים בעשייה החינוכית.

² מסמך היחידה החמישית במדעי החברה, משרד החינוך, המזכירות הפדגוגית

התכנית מעודדת היכרות ופיתוח קשר אישי עם הקהילה, בדגש על אוכלוסייה מוחלשת, תוך התחשבות ורגישות לצורכי האחר. התכנית מעודדת ומפתחת יזמות בקרב התלמידים והמורים.

7. המטרות הכלליות של התכנית

מטרות העל של התכנית:

הקניית מונחי יסוד של תחום הדעת- משפטים ;
פיתוח היכולת להתמודד עם סוגיות שונות הקשורות בשלטון החוק ;
פיתוח ראייה ביקורתית כלפי מאפייני הגופים העוסקים באכיפת החוק ;
התנסות בחשיבה משפטית ורכישת כלים לביצוע פרשנות משפטית בענפי משפט שונים ;
טיפול לומדים בעלי יכולת ניסוח וביטוי בכתב ובעל פה באמצעות למידת הלוגיקה המשפטית ;
טיפול לומדים ביקורתיים וספקניים, בעלי יכולת קריאה וניתוח ביקורתיים ;
יצירת מעורבות קהילתית וחברתית פעילה של התלמידים הן בתחום בית הספר והן בקהילה תוך טיפוח הרגישות החברתית וגילוי אזרחות טובה ;

מטרות בתחום הקוגניטיבי:

התלמידים ייחשפו למבחר עקרונות מרכזיים בתחום לימודי המשפטים ומושגי היסוד המשמשים בתחום ;
התלמידים יבינו את מערכת אכיפת החוק בישראל ;
התלמידים יבינו שעולם המשפט יוצר את הסדר החברתי ומכוון את ההתנהגות האזרחית ;
התלמידים יוכלו ליישם ולהבין אירועים אקטואליים הקשורים לנושאים הנלמדים.

מטרות בתחום הרגשי – ערכי:

התלמידים יגבשו עמדה חיובית כלפי שלטון החוק והעקרונות הדמוקרטיים שבבסיס המדינה ;
התלמידים יפתחו סובלנות וסבלנות כלפי השונה ;
התלמידים יכבדו את זכויות הפרט וזכויות הקבוצה ;

מטרות בתחום פיתוח מיומנויות חשיבה וכישורי למידה :

התלמידים יפתחו יכולת קריאה והבנה של טקסטים משפטיים, ביניהם פסקי דין ומאמרים משפטיים ;
התלמידים ירכשו מיומנויות של ניתוח ביקורתי בטקסטים בתחומי דעת שונים העוסקים במשפט ;
התלמידים יפתחו מיומנויות חשיבה מסוג שאילת שאלות, הסקת מסקנות והצעת מספר פתרונות אפשריים לסוגיה רלוונטית ;
התלמידים יפתחו כושר ביטוי בכתב ובעל פה, לרבות המיומנות לנהל דיון תרבותי, תוך העלאת טיעונים הנמקתם והצגתם בצורה בהירה ;

מטרות הפעלת היוזמה החינוכית- ברל"ה :

ברמת התלמידים-

היכרות ופיתוח קשר אישי עם הקהילה, בדגש על אוכלוסייה מוחלשת, תוך התחשבות ורגישות לצורכי האחר.
פיתוח מיומנויות חברתיות ומיומנויות לימודיות.
פיתוח כושר ביטוי בכתב ובעל פה.
פיתוח אסטרטגיות של למידה עצמית.
פיתוח מיומנות הסקת מסקנות.
עידוד ופיתוח יזמות בקרב תלמידי היוזמה.

ברמת המורים-

הרחבת תפקיד המורה אל מחוץ לכותלי בית הספר- מורה מעורב חברתית בקהילה.
חשיפת מורים לאוכלוסיות מגוונות.
מיומנות פיתוח יוזמות וביצוען.

הרחבת הדעת לתחומי עניין ועשייה נוספים.

ברמת בתי הספר-

העמקת והרחבת השותפות ההדדית בין בית הספר והקהילה.

8. ראשי פרקים של הנושאים הנלמדים ודרכי ארגון התוכן

הנושאים הנלמדים בתכנית מפורטים בטבלה שלהלן :

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
מבוא למשפט ומושגי יסוד 31 ש'	הכרת ענפי המשפט השונים ;	שלטון החוק ;	פיתוח יכולת קריאה של טקסטים משפטיים והבנתם ;	מקורות המשפט	7	חקיקה ראשית, חקיקה משנית, חוקי יסוד, חוקה, הלכה, פסיקה, נוהג, תקדים,	הוראה פרונטלית ;	מבחן- מושגי יסוד	חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980
	הכרת מקורות המשפט הישראלי ;	טובת הכלל ;	פיתוח קריאה יעילה (אבחנה בין עיקר וטפל וארגון המידע שבטקסט) ;	מערכת בתי המשפט בישראל	5	שלום, מחוזי, עליון, ערעור, ערר	הוראה מקוונת באמצעות משחקים (כדוגמת kahoot)	עבודה בקבוצות- ניתוח תיק משפטי	פנינה להב, "העוז והמשרה : בית המשפט העליון בעשור הראשון לקיומו", עיוני משפט י"ד, תשמ"ט 479, בעמ' 479-502
	הכרת מערכת בתי המשפט בישראל ;	התנגשות בין אינטרסים ציבוריים לפרטיים ;		השחקנים במשפט	5	היועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים	סיור בבית משפט, שיחה		

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
			פיתוח יכולת ניתוח של פסקי דין;	מיפוי ענפי המשפט	6	משפט מהותי, משפט דיוני, משפט ציבורי, פרטי, פלילי	עם שופט ותובע משטרתי	דו"ח סיוור	
				סיוור בבית משפט	8				
אתיקה משפט וחברה 11 ש'	הכרת הקשר המשולש שבין אתיקה חברה ומשפט; התלמיד יבין מהי אתיקה ומהם כללי אתיקה; התלמיד יזהה חלק מכללי האתיקה של עורכי הדין ויגדיר את מטרותם; התלמיד יציג את	מוסר וצדק במשפט; התנגשות בין חובתו של עוה"ד ללקוחו לבין חובתו של עוה"ד למערכת המשפט;	פיתוח כושר ביטוי בכתב ובעל פה;	התיאוריה של אתיקה מקצועית ועריכת דין	5	מערכת מוסר כללית, מערכת מוסר מקצועית	הוראה פרונטלית הוראה ולמידה בחברותא;	עבודה בקבוצות ניתוח סוגיות באתיקה מקצועית והצגת פתרון במליאה	חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961 כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986 "סוד של 26 שנים"- מתוך 60 דקות (בעניינו של אלטון לוגן) זמיר יצחק, אתיקה ומשפט
				פרקטיקה של אתיקה מקצועית	6	ייחוד המקצוע, חובת הנאמנות של עורך הדין, ניגוד עניינים, חובת הסודיות וחיסיון עו"ד - לקוח, בית דין משמעתי,	קריאה מונחית של מאמר אקדמי; סרט באורך מלא		

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
	הקשר בין כללי האתיקה של עו"ד לבין נגישות לצדק; התלמיד ישווה בין חובת החיסיון לחובת הסודיות של עוה"ד כלפי לקוחו;					הזכות להיות מיוצג			עלי"ע 1734/00 הועד המחוזי נ' עו"ד יורם שפטל עלי"ע 2531/01 הועד המחוזי נ' עו"ד חרמון
משפט פלילי 46 ש'	התלמיד יכיר את עקרונות המשפט הפלילי; התלמיד יכיר את מושג האחריות הפלילית;	שיקולי הרתעה אל מול צדק; שיקולי ענישה אל מול שיקולי שיקום;	שימוש באסטרטגיות של למידה עצמית;	יסודות העבירה הפלילית וגבולותיה	8	עקרון החוקיות, אחריות פלילית, כשרות פלילית, יסוד עובדתי, יסוד נפשי	הוראה פרונטלית; ניתוח פסקי דין פליליים; הרצאה של עו"ד פלילי;	ניתוח מאמר בקבוצות והצגתו במליאה; ניתוח פסק דין;	חוק העונשין, התשל"ז-1977 חוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982 ע"פ 3071/92 מוריס אזולוס נ' מדינת ישראל ע"פ 6353/94 כרמלה בוחבט נ' מדינת ישראל ע"פ 298/88 טויטו נ' מדינת ישראל
	התלמיד יזהה את יסודות העבירה הפלילית;		פיתוח מיומנות הסקת מסקנות;	סוגי עבירות	6	עבירה התנהגותית, עבירה תוצאתית	הרצאה של חוקר משטרי;	מבחן- זיהוי סוגי עבירות וזיהוי סוגי הגנות;	
	התלמיד יכיר את סוגי עבירות ההמתה וישווה ביניהן; התלמיד יכיר את ההגנות במשפט	הרחקה העברין מהחברה אל מול אימוצו אליה;		קשר סיבתי	6	מבחן האלמלא, קשר סיבתי משפטי, קשר סיבתי עובדתי, מבחן הצפיות, גולגולת דקה,	צפייה בסרט; סיור מודרך באזור התחנה המרכזית בתל אביב;		

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
הפילי וידע להבחין בין סייגים להגנות בפילים ; התלמיד יכיר את חוק הנוער ואת זכויותיו וחובותיו כלפי מערכת אכיפת החוק בישראל.						גורם זר מתערב			הסרט "רצח ללא מניע" (רצח אסף שטיירמן) בן ברוך, ס, "עבריינות נוער בישראל : תמונת מצב ודרכי התמודדות" חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך- 1960 חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול), תשל"א- 1971
				עבירות המתה	6	רצח, הריגה, גרם מוות ברשלנות, קנטור,			
				עבירת ניסיון	3				
				הגנות בפילים	5	הגנה עצמית, כורח, צורך, הגנה מן הצדק			
				מבצעים בצוותא	4	מסייע, מבצע בצוותא, משדל, מבצע באמצעות אחר,			
				עבריינות בני נוער	8	עבירות בחבורה (מבצעים בצוותא, פעיל וסביל), איסור פרסום פרטים מזהים של קטין, הסכמה מדעת במקרה של קטינים, התיישנות, מחיקת הרשעה			

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
						ורישום פלילי של קטינים, מסגרות טיפוליות לבני נוער, ענישה ושיקום בני נוער			
לשון הרע והגנת הפרטיות 22 ש'	התלמיד יפנים כללי התנהגות נאותה עם סביבתו וכן את האפשרות שיהא חשוף לתביעת דיבה ולשון הרע באם יפר את החוק;	זכותו של אדם לשם טוב אל מול הזכות לחופש הביטוי; אינטרס הפומביות שבהרתעה אל מול הזכות לפרטיות;	פיתוח מיומנויות חקירה חקירת שאלות משפטיות, העלאת השערות וביסוסן;	יסודות העבירה לשון הרע	8	חופש הביטוי, הזכות לשם טוב, זכות הציבור לדעת, דמות ציבורית,	הוראה פרונטלית; הוראה מקוונת באמצעות משחקים (כדוגמת kahoot) ניתוח פסקי דין;	זיהוי סוגי הגנות בעבירת לשון הרע;	חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 ע"פ 126/62 דיסנצ'יק נ' היועץ המשפטי לממשלה בג"צ 693/91 אפרת נ' משרד הפנים ע"א 1104/00 אפל נ' איילה חסון ברע 4447/07 מור נ' ברק החברה לשירותי בזק בינ"ל בע"מ
				לשון הרע במישור האזרחי והפלילי	4	עבירה פלילית, עוולה אזרחית, קובלנה פלילית			
				הגנות	6	אמת הפרסום, עניין ציבורי, תום לב			
				'שיימינג' עבירות לשון הרע באמצעות רשתות חברתיות	4	רשתות חברתיות, אמת הפרסום, אנונימיות ברשת			
						סרטונים;			

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
אקטואליה-חדשות המשפט 20 ש'	התלמיד יגלה מעורבות באקטואליה הישראלית והעולמית; התלמיד ייחשף וידון בסוגיות משפטיות אקטואליות; התלמיד יפתח גישה ביקורתית ביחס לסוגיות משפטיות אקטואליות		יישום והסקת מסקנות			המושגים שילמדו יגזרו מהאקטואליה המשפטית הרלבנטית	כתבות אקטואליות המובאות באמצעות התקשורת הכתובה והמשודרת	השתתפות פעילה בדיונים הבאת חדשות משפטיות לשיעורים	
משפט וטרור 28 ש'	התלמיד יכיר ויזהה מצבי עימות וידע לסווגם; התלמיד יפתח גישה ביקורתית ביחס לתפקיד ביהמ"ש בעיצוב מדיניות המאבק בטרור;	דמוקרטיה מתגוננת; זכויות הפרט אל מול זכויות ציבוריות;	פיתוח מיומנות הסקת מסקנות;	המסגרת הנורמטיבית להתמודדות עם טרור	4	תקנות ההגנה לחירום, מעצר מנהלי, שיטת חקירה, דיני העימות המזויין, אבחנה בין אזרחים ללוחמים	דוגמאות לאירועי טרור ניתוח פסקי דין; דיונים וניתוח אירועים במליאה;	זיהוי מצבי לוחמה ועימות מזויין; בג"צ 7052/03 עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל ואח' נ' שר הפנים ואח'	חוק האזרחות, תשי"ב-1952
				תפקיד ביהמ"ש	4	סמכות אוניברסלית,			

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
	התלמיד יכיר את המצב המשפטי בשטחי איו"ש ;	אינטרס שמירה על ביטחון המדינה ;		בעיצוב מדיניות המאבק בטרור		דוקטרינת הגנת סודות מדינה			בג"ץ 7015/02 עג'ורי נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית בג"ץ 1661\05 המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל דנ"פ 7048/97 פלוניס נ' שר הביטחון בג"צ 5100/94 הועד הציבורי נ' עינויים בישראל נ' שירות הביטחון הכללי
				הגדרת טרור	6	גרילה, טרור, האמנה הבינ"ל למניעת טרור, מועצת הביטחון, בית הדין הבינ"ל הפלילי, הטריבונל המיוחד ללבנון.			
				העימות המזוין	4	דיני השימוש בכוח, דיני הלחימה, עימות בינ"ל, עימות שאינו בינ"ל,			
				המצב המשפטי באיו"ש	6	דיני תפיסה לוחמתית, כלי המעצר המנהלי, כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים			

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
				חקירת חשודים בטרור	4	האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות,			
דיני חוזים וצרכנות 22 ש'	התלמיד יכיר ויבין את עקרונות דיני החוזים ; התלמיד יבין את התכלית החקיקתית שבחוק הגנת הצרכן ; התלמיד יכיר את חוקי הצרכנות ;	חופש ההתקשרות ת אל מול אינטרסים ציבוריים ;	פיתוח כושר ביטוי בכתב ובעל פה ; פיתוח כתיבה יעילה ;	מהו חוזה	8	חופש ההתקשרות, חופש החוזים, הצעה, קיבול, גמירות דעת, מסוימות, סעדים ותוס לב.	הוראה פרונטלית ניתוח פסקי דין ; דיונים וניתוח אירועים במליאה ;	זיהוי צורות התקשרות באירועים שונים והאם התגבשו לידי כריתת חוזה ; זיהוי מקרים של הונאות צרכנים ואיתור הסעיף הרלבנטי בחוק ; משפט מבוים-הכנת כתבי טענות והצגתם במשפט מבוים	חוק הפיקוח על מוצרים ושירותים חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 רע"א 2512/90 סופר-גז נ' סהר ע"א 1338/91 תנובה נ' רבי חוק המכר (דירות), תשל"ג-1973 חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעה של רוכשי דירות), תשל"ה-1974 5790/91 כרובי נ' בנייני גינדי בע"מ
				מבוא לצרכנות	8	הסדר כוללני, חקיקה ספציפית, שוק חופשי, התערבות שלטונית, הרשות להגבלים עסקיים			
			פיתוח יכולת טיעון דרך משחקי סימוציה ;	הגנת הצרכן	6	ששת תכליות החוק, חוזה אחיד, תובענה ייצוגית, עוולות מסחריות, ערבות בנקאית			

הנושא	המטרות	ערכים מרכזיים	פיתוח מיומנויות למידה	תת נושא	מס' שעות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה והלמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
									רע"א 8343/91 עובדיה נ' סיביל נהרייה 6025/92 צמיתות בע"מ נ' חרושת חמר בע"מ
דיני עבודת נוער 20 ש'	התלמיד יכיר את חוקי העבודה ואת הזכויות העיקריות של העובדים השכירים בישראל ואת זכויות הנוער בפרט;	ביטחון סוציאלי; הגנה על אוכלוסיות מוחלשות;	פיתוח אסטרטגיות של למידה עצמית;	חקיקת מגן	8	חוק שכר מינימום, חוק חופשה שנתית, חוק שעות עבודה ומנוחה, חוק פיצויי פיטורין, חוק עבודת נשים, חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, חוק דמי מחלה	הוראה פרונטלית; הוראה ולמידה בחברותא; למידה מבוססת תצפית, שאילת שאלות ומישוב ניתוח פסקי דין;	הוראת עמיתים; לימוד אוטודידקטי בזוגות של חוק מתוך ארסנל חוקי המגן והצגתו במליאה	חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988 חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954 חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 חוק פיצויי פיטורין, תשכ"ג-1963
				זכויות נוער בעבודה	4	חוק עבודת הנוער	דיונים וניתוח אירועים במליאה;		
				סיוור בבית הדין האיזורי לעבודה	8	נציג עובדים, נציג מעבידים, מותב שיפוטי.	סיוור בבית הדין האיזורי לעבודה;		

פרויקט ברל"ה

כאמור, היוזמה החינוכית ברל"ה תהווה חלק מתכנית הלימודים במגמה בכיתות י"א-י"ב ותהווה את היחידה הרביעית בתכנית הייחודית של עו"ד המוצמד אליהם לצורך טיפול בפנייה והבניית הידע העיוני ;

להלן יפורטו המטרות והיעדים בהפעלת המיזם החינוכי.

[illegible]

סעיף 252,254 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ע"א 817/79 קוסוי נ' פויכטונגר פקודת השטרות [נוסח חדש] חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1977 חוק חובת המכרזים, תשנ"ב – 1992 תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג – 1993 חוק יסוד: חופש העיסוק חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 בג"צ 715/98, 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון	הגיעו התלמידים ; עבודה עיונית		15 10 15	עיוני: דיני תאגידים ; דיני שטרות ; משפט מנהלי/ציבורי ;		פיתוח יכולות של הכוונה עצמית בלמידה ; פיתוח חשיבה אנליטית לניתוח הבעיה ;	
--	---	--	-------------------------------	---	--	--	--

פקודת הנזיקין [נוסח חדש] חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961 חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ב-1992 חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 בג"צ 5168/93 מור נ' ביה"ד הארצי לעבודה			15	דיני נזיקין			
			15	דיני עבודה ;			

עבודת חקר –

25 ש"ש מתוך 90 ש"ש תוקדשנה לתיווך והסבר מטרות עבודת החקר, מבנה העבודה ודרכי הערכה על פי הפירוט שלהלן. יתר השעות תוקדשנה למפגשים פרטניים של המורה במגמה עם התלמידים בנושא עבודת החקר שלהם :

הנושא	מטרות	פיתוח מיומנויות למידה	מספר שעות	דרכי הוראה ולמידה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה
חשיבות נושא כתיבת עבודה מדעית במסגרת לימודי התיכון	הקניית התנסות בכתיבה אקדמאית; הבניית תפיסה ביקורתית לנושאים שנלמדו בכיתה; פיתוח חשיבה יצירתית;	התלמידים יעריכו את איכות עבודתם ואת תרומתם לקבוצה; התלמידים יגלו אחריות אישית לחלקם בעבודה הקבוצתית;	2	סדנא לימודית פרונטלית	עבודת חקר איכותנית בנושא משפטים	

				התלמידים יפתחו יכולת הקשבה בקבוצה ;	יכולת ניתוח טקסטים רלוונטיים ;	
		סדנא לימודית פרונטלית	5	מיומנויות של מיפוי ומיזוג		מבנה עבודת החקר
האתר המשפטי "נבו" חיפוש בגוגל		סדנא במעבדת מחשבים	5	טקסטים והערכת המידע		חשיבות הביבליוגרפיה בכתיבת עבודת חקר והדרכה בכללי ציטוט אחיד (ביבליוגרפיים)
אלפרט, ברכה (2011), ממחקר איכותני לכתיבה איכותית : עניין, חקירה ויצירה. שבילי		סדנא לימודית פרונטלית	3	שימוש בכלי מחקר וניתוח תוצאות החקר		כלי המחקר הקיימים בעבודת חקר
		סדנא לימודית פרונטלית	5	אסטרטגיות של שאילת שאלות ועריכת השוואות		שאלות המחקר הקיימות בעבודת חקר תוך שימת דגש על המשנה התלוי והבלתי תלוי

מחקר, 17 144-150, צבר-בן יהושע, נעמה (2001). מסורות וזרמים במחקר האיכותי. בן-שמן: דביר.		סדנא לימודית פרונטלית	2	הערכת מידע, יישום, סינתזה, אנליזה והערכה		הקשר בין הממצאים למסקנות
		סדנא לימודית פרונטלית	3	הסקת מסקנות והצגת טיעונים		ההשערות בעבודת מחקר והדרכים לאישורן

9. דרכי הערכה מסכמות

תשולבנה בתכנית הן הפרדיגמה הפסיכומטרית שמקורה בתפיסה הפוזיטיביסטית המתמקדת באובייקטיביות, והן הפרדיגמה הקונסטקטואלית שמקורה בתפיסה המעריכה תוצרים ותהליכים יחד ומתעדת תהליך למידה תוך שיתוף התלמיד בהערכת הישגיו.

הערכת התלמידים במהלך השנה תתמקד בכתיבת עבודות שונות בהן ייבחנו הידע וההבנה של יחידות הלימוד השונות כמו גם יכולת היישום וכתיבה ביקורתית.

תיק העבודות יעריך את הלומדים באשר לידע שרכשו, ליכולות הניתוח שלהם כמו גם את היצירתיות, היזמות והמעשיות כתוצאה מהלימודים. נובע מכך כי תיק העבודות ישקף למידה ויתן תמונה ברורה של ידיעות התלמידים, התובנות שרכשו ו"הצמיחה" האישית שלהם בנושאים אליהם הם ייחשפו במגמה.

התלקיט יורכב מעבודות שיתמקדו בניתוח ביקורתי של פסק דין מרכזי. הניתוח יתייחס להיבטים הנרטיביים של התיאור העובדתי, לפן הערכי הסמוי בפסיקה ויכלול השוואה לטקסטים נוספים. כמו כן, התלקיט יכלול ביצוע מטלות צפייה לגבי סרטים שנצפו בכיתה וסדנאות שונות כמו גם הגשת תיק משפטי הכולל כתיבת טענות לכל הצדדים, ניתוח מאמר אקדמי, פרזנטציה בפני העמיתים, הגשת דו"חות על סיורים, ודו"חות רפלקציה.

להלן סיכום דרכי הערכה מסכמת של התכנית הייחודית במשפטים:

קטגוריה	פירוט	אחוז מהציון הסופי
מבחן (פנימי)	כיתה יוד (5%)	15%
	כיתה יא (5%)	
	כיתה יב (5%)	
מבחן הכולל שאלות סגורות וניתוח טקסטים משפטיים בתחומי הלימוד השונים ו/או מבחן אמריקאי		

45%	מבוא למשפט ומושגי יסוד	מבוא למשפט ומושגי יסוד	תיק פורטפוליו
	אתיקה משפט וחברה	אתיקה משפט וחברה	
	משפט פלילי	משפט פלילי	
	משפט וטרור	משפט וטרור	
	משפטים גדולים בהיסטוריה	משפטים גדולים בהיסטוריה	
	דיני עבודת נוער	דיני עבודת נוער	
	ניתוח תיק משפטי (5%)	ניתוח תיק משפטי (5%)	
20%	עבודה בקבוצות - ניתוח סוגיות באתיקה מקצועית והצגת פתרון במליאה (5%)	עבודה בקבוצות - ניתוח פסק דין (5%)	פרויקט "ברל"ה"
	ניתוח מאמר אקדמי בקבוצות והצגתו במליאה (5%)	עבודה בקבוצות - ניתוח פסק דין (5%)	
20%	זיהוי מצבי לוחמה ועימות מזויין (5%)	עיצוב, תכנון וביצוע פרויקט מבוסס תוצר (15%)	עבודת חקר
	הוראת עמיתים - לימוד אוטו- דידקטי בזוגות של חוק מתוך ארסנל חוקי המגן והצגתו במליאה (5%)	הוראת עמיתים - לימוד אוטו- דידקטי בזוגות של חוק מתוך ארסנל חוקי המגן והצגתו במליאה (5%)	
100%	סה"כ		

להלן פירוט דרכי הערכה מסכמת של התכנית הייחודית במשפטים בחלוקה לפי שנים:

כיתה	הנושא	דרכי הערכה	המרכיב בציון הבגרות
יוד	מבוא למשפט ומושגי יסוד	עבודה בקבוצות- ניתוח תיק משפטי מבחן- מושגי יסוד	5% 5%
יוד	אתיקה משפט וחברה	עבודה בקבוצות -ניתוח סוגיות באתיקה מקצועית והצגת פתרון במליאה	5%
יא	משפט פלילי	ניתוח מאמר בקבוצות והצגתו במליאה ; ניתוח פסק דין ; מבחן- זיהוי סוגי עבירות וזיהוי סוגי הגנות	5% 5% 5%
יא	משפט וטרור	זיהוי מצבי לוחמה ועימות מזויין ;	5%
יא	משפטים גדולים בהיסטוריה	עיצוב, תכנון וביצוע פרויקט מבוסס תוצר	15%
יב	דיני חוזים וצרכנות	מבחן	5%

יב	דיני עבודת נוער	הוראת עמיתים ; לימוד אוטו-דידקטי בזוגות של חוק מתוך ארסנל חוקי המגן והצגתו במליאה	5%
יא- יב	"ברל"ה"- יוזמה חינוכית	תיק פורטפוליו הכולל: 3 דוחות טיפול ומתן סיוע לפונה לפרויקט ורפלקציה מסכמת (10%) מטלה עיונית (10%)	20%
יב'	עבודת חקר		20%
סה"כ			100%

10. מטלות ומחויבויות

עבודת חקר

מבנה העבודה	מס' נק'	קריטריונים מפורטים
מבוא	7	- הצגה כללית של נושא העבודה ו/או השאלה הנחקרת ומטרתם באופן בהיר (2 נק') - הצגת ייחודיותו וחשיבותו של הנושא לתלמיד (1 נק') - הצגת המושגים המרכזיים הקשורים לנושא העבודה (2 נק')

		• הצגת הסוגיות והדילמות המרכזיות העולות מהנושא (2 נק')
ראשי פרקים	5	• ראשי הפרקים מעידים על רצף הגיוני של העבודה (2 נק) • ראשי הפרקים כוללים את ההיבטים המרכזיים של נושא העבודה (2 נק) • לכל פרק ייועדו מקורות מידע רלוונטיים (1 נק')
רקע תיאורטי	25	• סקירה רלוונטית, מעמיקה ומקיפה של נושא העבודה על היבטיו השונים תוך שימוש בחמישה מקורות ביבליוגרפיים עדכניים (10 נק') • נעשה שימוש באסטרטגיה של מיזוג טקסטים באופן הגיוני וקוהרנטי (5 נק') • המידע המוצג אמין ומבוסס תוך הפנייה למקורות בהערות שוליים (2 נק') • ניסוח עצמאי של התלמיד ללא העתקת פיסקות ומשפטים מהמקור אלא אם הדבר נדרש (3 נק') • הצגה רציפה והגיונית של הנושא תוך חלוקה לפרקים או תתי נושאים (5 נק')
ממצאים ומסקנות	20	• הממצאים והמסקנות שנלמדו מהסקירה התיאורטית מוצגים בהרחבה ובהעמקה (8 נק') • הממצאים מוצגים בצורה בהירה ומתייחסים להיבטים ולדילמות שהועלו במבוא (4 נק') • המסקנות מתבססות על מידע שהובא בעבודה תוך הפנייה לפרק המתאים בעבודה (4 נק') • הסיכום והתובנות מוצגים תוך הצגת הקול האישי (2 נק') • הסיכום כולל שאלות נוספות שהעבודה חשפה וניתן להמשיך ולהעמיק לחקרן (2 נק')
מקוריות ועצמאות	10	• העבודה מתאפיינת בחשיבה ביקורתית (5 נק) • העבודה מתאפיינת במקוריות ועצמאות מצד התלמיד (5 נק')
רפלקציה	12	• כתיבת יומן רפלקציה המתייחס ל-3 תהליכים לפחות: בהיבט הלימודי, בהיבט האישי ובהיבט הערכי. • מטה אסטרטגיה – המללת ידע על תהליכי חשיבה הקשורים למיומנויות החקר – אסטרטגיות החשיבה בהם השתמש התלמיד במהלך כתיבת העבודה. (2X3 נק')

		• <u>מטה קוגניציה</u> – המללת ידע על תהליכי חשיבה הקשורים לתהליכי העבודה בכלל. (2X3 נק')
מקורות	9	• נעשה שימוש בחמישה מקורות ביבליוגרפיים לפחות (1X5 נק') • נעשה שימוש עקבי בכללי הציטוט המקובלים (1 נק') • נעשה שימוש במקורות עדכניים (מקור תיאורטי קלאסי אינו מוגבל בשנים) (1 נק') • קיימת הלימה בין הרשימה לבין העבודה (כל מקור בעבודה מופיע ברשימה ולהפך) (1 נק') • הרשימה הביבליוגרפית כתובה על פי הכללים המחייבים (1 נק')
צורת העבודה	8	• שער העבודה כולל את הפרטים הנדרשים (1 נק') • תוכן עניינים מפורט וכולל מספרי עמודים (1 נק') • העמודים בעבודה ממוספרים (1 נק') • מראה אחיד של כל חלקי העבודה : גופן, רווח בין השורות ועימוד (1 נק') • העבודה מודפסת וכרוכה (1 נק') • העבודה מוגשת על פי המבנה הנדרש : שער, תוכן עניינים, מבוא, סקירה תיאורטית, סיכום ומסקנות, רלפקציה, ביבליוגרפיה, נספחים (אם יש) (1 נק') • העבודה כתובה בשפה תקינה, ללא שגיאות כתיב, תחביר ופיסוק (2 נק')
תהליך העבודה כתיבת	4	• התלמיד עמד בלוחות הזמנים ובהנחיות המורה המנחה (2 נק') • התקיים דיאלוג פורה עם המורה המנחה (כתיבת טיוטות, התייעצויות ויישום ההערות) (2 נק')
סה"כ	100	

דוחות טיפול וסיוע לפונים לפרויקט

עליך לבחור 3 מקרים בהם לקחת חלק ביוזמה החינוכית "ברל"ה" ולסכם את הטיפול בכל אחד מהמקרים על פי השאלות המנחות הבאות:

1. כותרת הדו"ח – נושא הפנייה ומועד קבלת הפנייה לטיפול בברל"ה

2. קבלת המידע העובדתי נושא הפנייה :

א. תאר את אופן קבלת הפנייה לרבות מספר המפגשים עם הפונה.

ב. הצג בהרחבה את נושא הפנייה ומה הייתה מטרת הפונה בפנייתו לברל"ה.

ג. הצג את השאלות העובדתיות שנדרשת לברר עם הפונה.

3. איתור המידע המשפטי/המהותי לצורך הצעת פתרון לפונה :

א. ציין את כל המקורות המשפטיים ו/או האחרים אליהם נדרשת במסגרת טיפולך במקרה. יש להקפיד על מספור המקורות וכן על כללי ציטוט אחיד.

4. הצעת פתרון למקרה ;

א. הצג את הפתרונות האפשריים שעלו בעניין המקרה. ציין יתרון וחסרון של כל אחד מהפתרונות.

ב. הסבר מדוע בחרת בפתרון שנבחר.

ג. תאר את הדרך בה יישמת את ההצעה לפתרון (יש לצרף את הנוסח עצמו, ללא פרטים מזהים של המעורבים במקרה)

מחווך לדוחות הטיפול

קטגוריה	רמה 1	רמה 2	רמה 3
תיעוד	תיעוד מלא של תהליך העבודה והתוצר שמוביל לתובנות עד 20%	תיעוד חלקי של תהליך העבודה והתוצר עד 10%	העדר תיעוד או תיעוד חסר של אחד ממרכיבי התהליך עד 5%
איתור המידע	איתור חומרים רלבנטיים למקרה, מעניינים ויצירתיים ממקורות שונים עד 30%	איתור מידע סטנדרטי מהאינטרנט עד 20%	איתור חומר מועט/לא רלוונטי, שימוש במיעוט מקורות עד 10%
הצגת פתרון	הוצע יותר מפתרון אחד לרבות יתרונותיו וחסרונותיו. הפתרון שנבחר נוסח באופן ענייני, מדויק ומעוגן במקורות המשפטיים/אחרים שנאספו עד 50%	הפתרון עונה באופן חלקי על הנושא של הפנייה עד 40%	לא הוצע פתרון מעשי ו/או קונקרטי/ הפתרון שהוצע אינו ישים עד 30%

מטלה עיונית

בחרו באחד מהנושאים שעלו בפרויקט ברל"ה לכתיבת עבודה בת 3-4 עמודים. על הנושא להיות מתחום המשפטים. חשוב להקפיד על מבנה מסודר, כולל מבוא וסיכום ובסוף רשימה ביבליוגרפית. ניתן לבצע את העבודה בזוגות.

א. מבוא- הגדר והסבר את נושא העבודה ומדוע בחרת בו.

ב. סקירה משפטית -נתח את הנושא באמצעות מקורות משפטיים שונים (מאמר אקדמי/פסק דין/ספרות מקצועית).

ג. סיכום ומסקנות.

ד. ביבליוגרפיה- יש לציין את מקורות המידע על פי כללי הציטוט האחיד.

מחווון למטלה עיונית

קטגוריה	רמה 1	רמה 2	רמה 3
הצגת נושא העבודה	הצגה מלאה, מקיפה וממצה של הנושא והגדרת הבעיה (אם קיימת) עד 20%	הצגה חלקית של הנושא עד 15%	הצגה שטחית/נושא העבודה הוצג באופן מסורבל עד 10%
ניתוח הנושא	ניתוח מעמיק של הנושא. שילוב מידע ממקורות שונים לכדי מידע קוהרנטי, ו/או קריאה מקורית של הנושא שימוש רלוונטי במושג אחד לפחות שנלמד בכיתה, בהקשר ועם הסבר	הבאת מידע ממקורות שונים ללא לכידות מלאה או הבאת מידע ממקור אחד בלבד, קריאה חלקית של הנושא ללא מידע חשוב ונגיש שימוש חלקי או חסר הקשר והסבר של מושגים שנלמדו בכיתה	הבאת מקור אחד בלבד ללא העמקה, קריאה שטחית של הנושא ללא שימוש או עם שימוש שגוי במושגים שנלמדו בכיתה

	עד 55%	עד 40%	עד 30%
מסקנות	הגעה למסקנות מעניינות מתוך החומר, הסקה לגבי השלכות המידע על המציאות בשטח עד 20%	מסקנות שהקשר בינן לבין החומר הנלמד – רעוע או שאינן מעמיקות עד 15%	מסקנות שגויות עד 5%
סגנון	שפה תקינה ועשירה, הגשה אסתטית, הגהות, מידע ביבליוגרפי מלא לפי כללי הרישום המקובלים. עד 5%	שגיאות ניסוח, פיסוק ועימוד/ שפה נמוכה/לא הולמת/ מידע ביבליוגרפי חלקי. עד 3%	שגיאות ניסוח, פיסוק ועימוד קשות, רמת ניסוח נמוכה ולא בהירה, מידע ביבליוגרפי מצומצם מאוד. 0%

רפלקציה

תלמידים יקרים,
לקראת סיום הלימודים במגמה בכלל והשתתפותכם ביוזמה ברל"ה בפרט, אנא עצרו לרגע לחשוב על השאלות הבאות והשיבו עליהן. ככל שתשיבו יותר בפירוט, כך נשכיל ללמוד ולהעריך את התהליך שעברתם.

עד כמה היה בחומר התיאורטי שלמדת במסגרת הפרויקט חומר שהפתיע אותך או עניין אותך במיוחד? הסבר מדוע.
במסגרת הפרויקט, היכן הרגשת שבאות לידי ביטוי החוזקות שלך? אנא פרט מהן החוזקות, וביחס לאיזה נושא או משימה בפרויקט חשת שהן באות לידי ביטוי.
מה למדת על עצמך? האם תוכל להשתמש בידע זה בעתיד? היכן? באיזו מידה חשת שפעילותך בפרויקט מתכתב עם מציאות החיים המוכרת לך?

עד כמה כלל חומר הלימודים נושא/פרק שהיה לך קשה להתמודד איתו בהשוואה לאחרים? מהו? מה היה הקושי? באיזה שלב במהלך הלימודים נתקלת בקושי? כיצד התמודדת איתו?

מחונן לרפלקציה

קטגוריה	רמה 1	רמה 2	רמה 3
אותנטיות	שיתוף כן (כולל התייחסות למקום בו הלימודים פוגשים את הלומד/ת מחוץ לכיתה) עד 40%	שיתוף חלקי, ללא דוגמאות רלוונטיות מחיי הלומד/ת ו/או סביבתה עד 25%	שיתוף ברמה דלה עד 10%
השקעה והעמקה	תובנות מעמיקות ומסקנות מפורטות ומנומקות הכוללות התייחסות לכל שלבי הלמידה הרלוונטיים עד 60%	תובנות מקוריות במידה מועטה, לא מפורטות ו/או לא מנומקות, לא מבוססות בצורה משכנעת. עד 40%	תובנות מעטות, לא מקוריות וחסרות קשר לחווית הלמידה. ביסוס מועט ודל, ציון תובנות בלבד ללא הסבר נימוק או הדגמה. עד 15%

ניתוח תיק משפטי

קרא בעיון את פסק הדין _____ ונתח אותו בהתאם לכרטיסיית הניווט (מהשיעור).
בניתוח עליך להתייחס לפרטי התיק, העובדות העיקריות של המקרה, טענות הצדדים כפי שבאו לידי ביטוי בפסק הדין, מהי השאלה המשפטית העומדת לדיון ומהם נימוקי השופטים בהכרעתם.

מחוויו למטלה: ניתוח תיק משפטי

הקריטריון	רמה 1	רמה 2	רמה 3
פרטי התיק 10 נק'	ציין את מלוא הפרטים המזהים של התיק: מספר התיק, בית המשפט, סוג ההליך, שמות הצדדים, הרכב השופטים, תאריך מתן פסק הדין (10 נק')	ציין בין 3-5 מהפרטים המזהים של התיק (3-5 נק')	ציין בין 0-3 מהפרטים המזהים של התיק (עד 3 נק')
תיאור עובדתי של המקרה 20 נק'	ציין בפירוט את מלוא הפרטים העובדתיים המרכזיים שצינו בפסק הדין. (20 נק')	ציין בצורה שטחית את הפרטים המרכזיים (5-10 נק')	לא ציין את מלוא הפרטים העובדתיים הרלבנטיים (עד 5 נק')
טענות הצדדים 10 נק'	ציין בפירוט את טענות התביעה וההגנה בתיק, הן בצד העובדתי והן בצד המשפטי (10 נק')	ציין באופן חלקי את טענות הצדדים בתיק (3-5 נק')	לא ציין את טענות הצדדים / ציין טענות שאינן רלבנטיות לשאלה המשפטית הנדונה (עד 3 נק')
ניסוח השאלה המשפטית 20 נק'	ציין את השאלה המשפטית העומדת בבסיס פסק הדין, ניסח אותה באופן מדויק,	ציין את השאלה המשפטית בצורה שטחית	לא ציין את השאלה המשפטית / ציין שאלה שאינה רלבנטית לפסק הדין

	רהוט תוך ציון הוראת החוק הרלבנטית לדיון המשפטי (20 נק')	(5-10 נק')	(עד 5 נק')
נימוקי השופטים בהכרעתם 40 נק'	ציין את הנימוקים המרכזיים שעמדו בבסיס הכרעתו של כל שופט, התייחס לדעת רוב/מיעוט, באופן מפורט וענייני (40 נק')	ציין את נימוקי השופטים באופן שטחי ו/או לא התייחס לדיעת המיעוט (10-20 נק)	ציין את נימוקי השופטים בצורה חסרה ו/או לא מדויקת (עד 10 נק')

ניתוח סוגיות באתיקה מקצועית והצגתן במליאה

התחלקו לקבוצות בני 3-5 תלמידים בקבוצה. כל קבוצה תקבל אירוע לניתוח בתחום האתיקה המקצועית. עליכם לנתח את הסוגיה בכתב בהתאם לנלמד בכיתה (עד 2 עמודים כתב דיויד גודל 12 רווח 1.5) ולשלוח למורה במייל עד ליום _____.

לאחר קבלת הערות המורה ותיקון הניתוח ככל שיש בו צורך, עליכם להציג את הסוגיה במליאה ופתרונה. ניתן להציג באמצעות המחזה, הכנת מצגת, סרטון וכל אמצעי אחר בכפוף לקבלת אישור מראש של המורה.

מחווין למטלה: ניתוח סוגיות באתיקה מקצועית והצגתן במליאה

המדד הנבדק	רמה 1	רמה 2	רמה 3
הניתוח בכתב 50 נק'	הניתוח הציג את הדילמה האתית בצורה מפורטת, תוך ציון כל העובדות הרלבנטיות למקרה. הניתוח הציג את הסעיף הרלבנטי בחוק או בכללי לשכת עוה"ד והוצע פתרון פרקטי ליישוב הדילמה. (50 נק)	הניתוח הציג את הדילמה האתית בצורה חלקית ו/או תוך השמטת עובדות רלבנטיות למקרה. הניתוח הציג את הסעיף בחוק לשכת עוה"ד. הוצע פתרון חלקי בלבד ליישוב הדילמה (10-40 נק')	הניתוח הציג את הדילמה האתית בצורה שטחית ו/או ללא ציון הסעיף הרלבנטי בחוק לשכת עוה"ד. לא הוצע פתרון ליישוב הדילמה/ הוצע פתרון שאינו פרקטי או רלבנטי לנסיבות המקרה (עד 10 נק')
ההצגה במליאה 40 נק'	ההצגה נגעה באופן ברור בנושא, פירטה אותו באופן בהיר. ישנו חיבור טוב לנושא הנלמד בשיעור. קיים הסבר מוצלח של ההקשר (40 נק)	ההצגה נגעה באופן חלקי בנושא, החיבור לנושא הנלמד בשיעור חלש. (10-30 נק)	ההצגה שטחית ולא ברורה של הנושא (עד 10 נק)
מקוריות העבודה 10 נק'	ההצגה מייצרת תחושה של חשיבות. ניכרת חשיבה מעמיקה. ישנה הרגשה של חיבור אישי של המציג לנושא או למסר, ישנו שימוש באלמנט מפתיע, מיוחד	ההצגה מקורית, ניכרת חשיבה יצירתית	ההצגה נעדרת מקוריות מיוחדת

		או מקורי שמושך את תשומת הלב (10 נק)	(5 נק)	(0 נק)
--	--	---	--------	--------

ניתוח מאמר אקדמי

התחלקו לקבוצות של 3-4 תלמידים. כל קבוצה עוסקת בחלק אחר של המאמר, כל קבוצה מציגה לכיתה את מסקנותיה ובסיום, הכיתה כולה תיבחן במבדק ידע בדבר המאמר כולו.

לפניכם מאמר אקדמי :

- א. קראו את המבוא למאמר בעמודים _____ והסבירו במה עוסק המאמר ומהי השאלה העומדת בבסיס המאמר.
- ב. קראו את קטע המאמר מעמוד _____ עד עמוד _____ במאמר. סכמו במילותיכם תוך שימוש בהסברים מתוך הטקסט, את הנאמר בקטע.
- ג. הכינו עצמכם להציג במליאה את הדברים בעל פה (אין לקרוא מהכתוב).
- ד. רפלקציה אשית לכל תלמיד : ספרו על החוויה שלכם בקריאת המאמר, מה היה קשה, מה היה קל, כיצד התמודדתם עם הקריאה, כיצד הסתדרתם בקבוצה ומה למדתם על עצמכם ועל קריאת מאמר אקדמי.

מחוויו למטלה: ניתוח מאמר אקדמי

המדד הנבדק	רמה 1	רמה 2	רמה 3
הבנת נושא המאמר (20 נק')	ההסבר ממצה. השאלה הנבחנת במאמר זוהתה והוצגה בצורה בהירה (20 נק')	הסבר ארוך של המבוא והרחבת השאלה הנבחנת מעבר לצורך (10 נק')	הסבר לא קוהרנטי של המבוא וזיהוי לקוי של השאלה הנבחנת (עד 5 נק')
סיכום הקטע (40 נק')	סיכום הקטע כתוב היטב, קוהרנטי, ברור וממצה (40 נק')	סיכום הקטע חלקי (10-30 נק')	סיכום הקטע אינו ברור ו/או אינו מדויק (עד 10 נק')
הצגה במליאה (30 נק')	ההסבר בעל פה קוהרנטי ברור וממצה, ללא שימוש בדף (30 נק')	ההסבר בעל פה שטחי ו/או נעשה שימוש בדף (10-20 נק')	ההסבר בעל פה אינו ברור ו/או נעשה שימוש בדף (עד 5 נק')
רפלקציה אישית (10 נק')	התבוננות מעמיקה ובונה, תוך ציון קשיים (10 נק')	התבוננות חלקית (5 נק')	התייחסות שטחית ומאומצת. (עד 2 נק')

ניתוח פסק דין

קראו בעיון את פסק הדין _____. לנוחיותכם, סמנו תוך כדי הקריאה נקודות משמעותיות שמשכו את תשומת ליבכם. שימו לב להבדלים בין הסיפורים השונים שמספרים השופטים.

קראו את הקטע המצורף מתוך הספר/המאמר _____ עמ' _____. נתחו את פסק הדין בהתאם לשאלות המפורטות להלן.

יש להקפיד על מבנה לוגי של העבודה, הכולל פתיחה (איזה סוג של ניתוח טקסט אני עומד/ת לבצע בעבודה זו? פירוט סעיפי הניתוח בהתבסס על השאלות המנחות להלן וסיכום (תובנות ותחושות שלכם/ן בעקבות ניתוח הטקסט).

שאלות מנחות לניתוח פסק הדין:

1. מהו הנושא בו עוסק פסק הדין? מהי השאלה שבמחלוקת שבה דנה ערכאת הערעור? לאור תשובתכם, הסבירו האם פסק הדין עוסק בהכרעת הדין או בגזר הדין? נמקו את כל חלקי התשובה.
2. מהו הדין כפי שהוא מוצג בפסקי הדין השונים של שלושת השופטים? השוו בין פסקי הדין, צורת הצגת הסיפור והדגשים של כל אחד משלושת השופטים.

מחווין למטלה: ניתוח פסק דין

המדד הנבדק	רמה 1	רמה 2	רמה 3
הצגת הטענה 20 נק'	הצגה ממוקדת של הטענה- (20 נק')	הצגה חלקית ו/או לא ממוקדת של הנושא ושאלות המחקר (15 נק')	הצגה שטחית ולוקה בחסר של נושא העבודה וכן הצגת שאלת מחקר אחת בלבד (10 נק')
ניתוח פסק הדין – הבנת דעות	ניסוח רהוט מעמיק המבוסס על חשיבה ביקורתית. יש התייחסות להצגת עובדות המקרה, התוצאה	ניסוח שאיננו שומר על רצף רעיוני של חשיבה ביקורתית. הצגת עובדות	ניסוח ברמה בסיסית ביותר, המבטאת חולשות בכל הפרמטרים שהוזכרו ברמה 2

השופטים, הבעת ביקורת 55 נק'	המשפטית, וכן התייחסות להבדלים בין הגישות השונות שבאות לידי ביטוי בפסקי הדין. (55 נק')	המקרה חלקית, התוצאה המשפטית מניחה את הדעת בלבד וההתייחסות להבדלים בין הגישות השונות שהבאות לידי ביטוי בפסקי הדין לוקים בחסר (25-30 נק')	(עד 25 נק')
סיכום 20 נק'	סיכום ממצא הנובע מהדיון (20 נק')	סיכום חלקי ו/או מסורבל ו/או ליקויים ברצף הלוגי בין הסיכום לאמור בגוף (15 נק')	סיכום דל ו/או העדר רצף לוגי בין הסיכום לבין האמור בגוף העבודה (עד 10 נק')
שימוש בשפה תקנית+ אסתטיקה 5 נק'	העבודה מתאפיינת בשימוש בשפה תקנית, בעושר לשוני, בהקפדה תחבירית על מבנה המשפטים והפסקאות, ובפיסוק נכון ובנוסף העבודה מוגשת בצורה ידידותית לקורא תוך הקפדה על הצד האסתטי. העבודה מוגהת (5 נק')	בעבודה מופיעים מעט שיבושי לשון או שגיאות תחביריות (3 נק')	העבודה מתאפיינת בשיבושי לשון רבים ושגיאות תחביריות ויש בה פגמים אסתטיים ואי הקפדה על הגהה (0 נק')

משפטים גדולים בהיסטוריה - פרויקט

הנחיות לפרויקט מבוסס תוצר:

1. הכיתה תבצע עבודת חקר על אחד מהמשפטים הגדולים בהיסטוריה שנלמדו בכיתה, או לחילופין על משפט גדול אחר, לבחירת הכיתה ובכפוף לאישור מראש על ידי המורה.
2. הכיתה תתחלק לקבוצות. כ- 5 תלמידים בכל קבוצה. החלוקה תתבצע באופן עצמאי והקבוצות יאושרו על ידי המורה.
3. כל קבוצה תבחר את אחד מהתפקידים הבאים, או לחילופין, התפקידים יוגרלו בין הקבוצות:
-הנאשם/הנתבע. הנאשם הינו עד ההגנה.
-המתלונן/התובע. המתלונן הינו עד תביעה.
-באי כוח הנאשם. אחראים על נאום הפתיחה, נאום הסיכום, חקירה ראשית וחקירה נגדית.
-באי כוח המתלונן. אחראים על נאום הפתיחה, נאום הסיכום, חקירה ראשית וחקירה נגדית.
-העדים
-השופטים. ניתן לקבוע שחבר השופטים יהיה נציגי תלמידים/מורים שאינם תלמידי הכיתה.

שלב א'- הגשת תוצר ביניים:

על הקבוצות לגבש נייר עמדה העוסק בתפקידם במשפט המבוים (כגון טיעוני הצדדים, הכנת רשימת עדים, הכנת נאום פתיחה, הכנת חקירות, הכנת נאום סיכום). על נייר העמדה להתבסס על עובדות היסטוריות שנלקחו לפחות משני מקורות שונים (יש לציין את מקורות המידע כהערת שוליים במסמך על פי כללי הציטוט האחיד).

הכנת נייר העמדה תתבצע תוך הפעלת חשיבה קבוצתית ומפגשים פרטניים של הקבוצה עם המורה המנחה.

שלב ב'- היערכות למשפט

על כל קבוצה להכין את התיק למשפט בהתאם לתפקידה במשפט הפומבי, לאחר קבלת הערות סופיות מהמורה המנחה על נייר העמדה.

שלב ג' - המשפט הפומבי :

א. יש לתכנן את המשפט הפומבי על פי הסדר הבא :

1. נאום פתיחה- תביעה

2. נאום פתיחה- הגנה

3. הוכחות : פרשת התביעה תחילה באמצעות חקירה ראשית ולאחריה חקירה נגדית על ידי ההגנה.

לאחר מכן פרשת ההגנה באמצעות חקירה ראשית של עדי ההגנה וחקירה נגדית על ידי התביעה.

4. נאום סיכום- תביעה

5. נאום סיכום- הגנה

6. הכרעת הדין.

ב. יש להקפיד על לבוש ולהוסיף אלמנטים הומוריסטיים.

מחווה למטלה - משפטים גדולים בהיסטוריה - פרויקט

הקריטריון	רמה 1	רמה 2	רמה 3
תוצר הביניים נייר עמדה 20 נק'	נייר העמדה מבוסס היטב בעובדות היסטוריות, תוך הפנייה לשני מקורות מידע היסטוריים לפחות (עד 20 נק')	נייר העמדה מבוסס חלקית על עובדות היסטוריות/ נעשה שימוש במקור מידע אחד (עד 10 נק')	נייר העמדה אינו מבוסס על עובדות היסטוריות/מבוסס על עובדות היסטוריות שגויות/ לא נעשה שימוש במקורות היסטוריים. (עד 5 נק')

תהליך העבודה של תוצר הביניים 10 נק'	התקיים דיאלוג פורה מול המורה המנחה- חליפת טיוטות, הפקת לקחים, יישום ההערות ועמידה בלוחות זמנים (עד 10 נק')	התקיים דיאלוג חלקי מול המורה המנחה, הלקחים הופקו בצורה חלקית, יישום ההערות בוצע חלקית/ לא עמדו בלוחות זמנים (עד 5 נק')	לא התקיים דיאלוג מוצלח/לא היה שיתוף פעולה עם המורה המנחה/אי עמידה בלוחות זמנים (עד 3 נק')
ההצגה במליאה ביסוס הידע 40 נק'	הושגה הבנה מעמיקה של הנושא, הקבוצה עונה על השאלות שנשאלה ומבינה את ההקשרים. הקבוצה מגיבה להתפתחויות שהתרחשו תוך כדי האירוע בצורה עניינית ומבוססת (40 נק)	הושגה הבנה חלקית של הנושא, הקבוצה עונה חלקית על השאלות שנשאלו ומגיבה חלקית/ לא מגיבה להתרחשויות תוך כדי האירוע (עד 30 נק')	לא הושגה הבנה של הנושא/הקבוצה אינה עונה על השאלות שנשאלה/ עונה בצורה שגויה. (0 נק)
מיומנות העברת המסר 10 נק'	שימוש בשפה עשירה, דיבור ברור, משכנע ומכוון מטרה, כניסה מלאה לתפקיד (עד 10 נק')	שימוש חלקי בשפה גבוהה, דיבור משכנע חלקית/ כניסה חלקית לתפקיד (עד 5 נק')	שימוש בשפה קלוקלת/דיבור אינו משכנע (עד 2 נק')
עבודת הצוות 10 נק'	כל חברי הקבוצה השתתפו בהכנת החומרים והטיעונים בצורה	רוב חברי הצוות השתתפו בהכנת החומרים והטיעונים/	לא כל חברי הצוות השתתפו. תלמידים בודדים הציגו

	אפקטיבית ומועילה וכל חברי הקבוצה הציגה במשפט (עד 10 נק')	חלק מחברי הצוות הציגו במשפט (עד 5 נק')	
מקוריות ההצגה 10 נק'	ההצגה מייצרת תחושה של חשיבות. ניכרת חשיבה מעמיקה. ישנה הרגשה של חיבור אישי של המציג לנושא או למסר, ישנו שימוש באלמנט מפתיע, מיוחד או מקורי שמושך את תשומת הלב, ישנה השקעה בפרטי הלבוש ובאביזרים (10 נק')	ההצגה מקורית, ניכרת חשיבה יצירתית (5-10 נק')	ההצגה נעדרת מקוריות מיוחדת (0 נק)

זיהוי מצבי לוחמה ועימות מזוין

כל תלמיד יבחר כתבה העוסקת במצבי לוחמה (עליכם לאשר את הכתבה עם המורה), ולנתח אותה באמצעות תיאוריות מדיסציפלינות שונות: 1. פרדיגמת דיניי אכיפת החוק ; 2. פרדיגמת דיני העימות המזוין ;
--

3. דיני התפיסה הלוחמתית.

הנחיית עבודה :

הסבירו בקצרה כל תיאוריה אשר בחרתם לניתוח ולאחר מכן בחרו מתוכה שני מושגים עיקריים – הסבירו אותם והדגימו כיצד הם באים לידי במקרה אשר בחרתם. לאחר שסיימתם התייחסותכם בנפרד לכל דיסציפלינה, יש לנתח את המקרה בשילוב כל התיאוריות אשר נבחרו.

מחווה למטלה : זיהוי מצבי לוחמה ועימות מזויין

הקריטריון	רמה 1	רמה 2	רמה 3
בחירת התיאוריה לניתוח 20 נק'	התיאוריה שנבחרה רלבנטית למקרה (20 נק')	התיאוריה שנבחרה רלבנטית באופן חלקי בלבד למקרה (10 נק')	התיאוריה שנבחרה אינה מתאימה למקרה ו/או הקשר בינה לבין המקרה חלש (עד 5 נק')
הסבר התיאוריה שנבחרה 20 נק'	התיאוריה הוסברה באופן נהיר וקוהרנטי תוך שימוש בשני מושגים עיקריים (20 נק')	התיאוריה הוסברה באופן נהיר וקוהרנטי ללא שימוש במושגים מהתיאוריה או שימוש במושג אחד בלבד (5-10 נק')	התיאוריה לא הוסברה באופן קוהרנטי ולא נעשה שימוש במושגים (עד 5 נק')

ניתוח המקרה	בוצע ניתוח מדויק של המקרה, תוך שימוש והדגמה של מושגים רלבנטיים (20 נק')	בוצע ניתוח חלקי בלבד של המקרה תוך שימוש והדגמה של מושגים חלקיים (5-10 נק')	בוצע ניתוח שטחי ו/או ללא שימוש והדגמה של מושגים (עד 5 נק')
ניתוח משולב כל התיאוריות	בוצע ניתוח משולב ומפורט תוך שימוש במושגים עיקריים מכל תיאוריה (40 נק')	בוצע ניתוח משולב חלקי בלבד ו/או תוך השמטה של מושגים מרכזיים מכל תיאוריה (20-30 נק')	בוצע ניתוח משולב שטחי ו/או ללא שימוש במושגים מרכזיים (עד 10 נק')

הוראת עמיתים: הצגת חקיקה – דיני עבודה

א. התחלקו לקבוצות בנות 3-4 תלמידים בקבוצה. בחרו חוק אחד מתוך ארסנל החוקים שברשימה המצ"ב (כל חוק יוצג על ידי קבוצה אחת בלבד). ב. לימדו את החוק באמצעות פנייה להצעת החוק כפי שפורסמה בכנסת, קראו את דברי ההסבר לחוק ועמדו על מטרותיו העיקריות. קראו בעיון את סעיפי החוק וסמנו לכם את הסעיפים המרכזיים שבחוק זה. חפשו באינטרנט כתבות אקטואליות ו/או אזכור של פסקי דין שעסקו בפרשנותו של חוק זה ודרכם העמיקו את הבנתכם וידעוכם בדבר החוק הנ"ל. ג. הציגו את עיקרי החוק שבחרתם במליאה בכל דרך יצירתית שתבחרו (ניתן להכין מצגת ו/או סרטון ו/או אנימציה ו/או המחזה)
--

מחווה למטלה הוראת עמיתים: הצגת חקיקה – דיני עבודה

הקריטריון	רמה 1	רמה 2	רמה 3
ההצגה במליאה 40 נק'	החוק הוצג באופן ברור ובהיר. ישנו חיבור טוב לנושא הנלמד בשיעור. קיים הסבר מוצלח של ההקשר (40 נק)	החוק הוצג באופן חלקי החיבור לנושא הנלמד בשיעור חלש. (10-30 נק)	ההצגה שטחית ולא ברורה של החוק (עד 10 נק)
מטרת החוק וסעיפיו המרכזיים 40 נק'	מטרת החוק הוסברה בצורה בהירה וקוהרנטית, נעשה זיהוי של הסעיפים המרכזיים בחוק והם הוסברו בבהירות (40 נק')	מטרת החוק הוסברה באופן חלקי ו/או נעשה זיהוי חלקי של הסעיפים המרכזיים בחוק (10-30 נק')	מטרת החוק לא הוסברה/ הוסברה באופן לקוי ו/או לא נעשה זיהוי של הסעיפים המרכזיים בחוק (עד 10 נק')
מקוריות העבודה 20 נק'	ההצגה מייצרת תחושה של חשיבות. ניכרת חשיבה מעמיקה. ישנה הרגשה של חיבור אישי של המציג לנושא או למסר, ישנו שימוש באלמנט מפתיע, מיוחד או מקורי שמושך את תשומת הלב (20 נק)	ההצגה מקורית, ניכרת חשיבה יצירתית (5-10 נק)	ההצגה נעדרת מקוריות מיוחדת (0 נק)

חקיקה:

חוק-יסוד : הכנסת

חוק-יסוד : הממשלה

חוק-יסוד : השפיטה

חוק-יסוד : חופש העיסוק

חוק-יסוד : כבוד האדם וחירותו

חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980

חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961

כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986

חוק העונשין, התשל"ז-1977

חוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982

חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960

חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971

חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965

חוק האזרחות, תשי"ב-1952

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957

חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981

חוק המכר (דירות), תשל"ג-1973

חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעה של רוכשי דירות), תשל"ה-1974

חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958

חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951

חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988

חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954

חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987

חוק פיצויי פיטורין, תשכ"ג-1963

חוק החברות, התשנ"ט-1999

פקודת השטרות [נוסח חדש]

חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1977

חוק חובת המכרזים, תשנ"ב – 1992

תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג – 1993

חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998

פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961

חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ב-1992

חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969

פסיקה:

על"ע 1734/00 הועד המחוזי נ' עו"ד יורם שפטל (פורסם בנבו)

על"ע 2531/01 הועד המחוזי נ' עו"ד חרמון (פורסם בנבו)

ע"פ 3071/92 מוריס אזואלוס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)

ע"פ 6353/94 כרמלה בוחבוט נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)

ע"פ 298/88 טויטו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)

ע"פ 126/62 דיסנצ'יק נ' היועץ המשפטי לממשלה (פורסם בנבו)

בג"צ 693/91 אפרת נ' משרד הפנים (פורסם בנבו)

ע"א 1104/00 אפל נ' איילה חסון (פורסם בנבו)

ברע 4447/07 מור נ' ברק החברה לשירותי בזק בינ"ל בע"מ (פורסם בנבו)

בג"צ 7052/03 עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל ואח' נ' שר הפנים ואח' (פורסם בנבו)

בג"ץ 7015/02 עג'ורי נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (פורסם בנבו)

בג"ץ 1661\05 המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל (פורסם בנבו)

דנ"פ 7048/97 פלוניס נ' שר הביטחון (פורסם בנבו)

בג"צ 5100/94 הועד הציבורי נ' עינויים בישראל נ' שירות הביטחון הכללי (פורסם בנבו)

רע"א 2512/90 סופר-גז נ' סהר (פורסם בנבו)

ע"א 1338/91 תנובה נ' רבי (פורסם בנבו)

5790/91 כרובי נ' בנייני גינדי בע"מ (פורסם בנבו)

רע"א 8343/91 עובדיה נ' סיביל נהרייה (פורסם בנבו)

6025/92 צמיתות בע"מ נ' חרושת חמר בע"מ (פורסם בנבו)

ע"א 817/79 קוסוי נ' פויכטונגר (פורסם בנבו)

בג"צ 715/98, 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון (פורסם בנבו)

בג"צ 5168/93 מור נ' ביה"ד הארצי לעבודה (פורסם בנבו)

ספרות:

אפרת רחף, "המשפט המבוים: פוטנציאל לא ממומש במערכת החינוך הישראלית?" הפרלמנט 44 (2004)

ברק, א (1996). ביקורת שיפוטית על חוקתיות חוק. **משפט וממשל**, ג

ברק, א (תשנ"א-תשנ"ג). שיטת המשפט בישראל - מסורתה ותרבותה. **הפרקליט מ'**

בן ברוך. ס, "עבריינות נוער בישראל: תמונת מצב ודרכי התמודדות"

זמיר יצחק, אתיקה ומשפט, **מבואות לאתיקה א'**

זר גוטמן, ל. "חובת הסודיות וחסינות עורך דין לקוח חלק ראשון", אתיקה מקצועית 14.

להב. פ, "העוז והמשרה: בית המשפט העליון בעשור הראשון לקיומו", **עיוני משפט** י"ד, תשמ"ט 479

קמיר. א (2002), "**פמיניזם, זכויות ומשפט**", משרד הביטחון, תל אביב

ש"ז, פ (תשנ"ד). "לשון הרע - עבירה" ומשמעות הדרישה "בכוונה לפגוע" - מחשבה שנייה", **משפטים כג** 515

